

Kanavatunnus:

Maailman onnellisin arki – suomalaisen tasa-arvon onnistumisia

Toimittaja Roosa Tynjälä:

Tampereella käynnistyi vuoden alussa päihdekuntoutujien palkkiohoito, kun avopäihdekuntoutuksen yksikkö Rinnekodit Raitti otti hoitomuodon käyttöön ensimmäisenä Suomessa.

Palkkiohoito on hoitomenetelmä, jossa asiakkaan käyttäytymistä pyritään muokkaamaan palkitsemisen avulla. Tavoitteena on ehkäistä päihteiden käyttöä ja sitouttaa hoitoon.

Rinnekodit Raitissa palkitseminen perustuu arpajaisiin, joissa puolet arvoista sisältävät voittoja ja puolet tsemppilauseita. Palveluyksikön johtaja **Mari Pietikäinen** kertoo, että asiakkaat saavat arpalipukkeita keräämällä pisteitä.

Mari Pietikäinen:

Pisteitä saa esimerkiksi siitä, että tulee ajallaan paikalle, on tehnyt kotitehtävän ja esittelee sen muulle ryhmälle. Pisteitä voi saada myös siitä, että antaa puhtaan huumausaineseulan.

Toimittaja Roosa Tynjälä:

Pietikäisen mukaan asiakkaat saavat itse vaikuttaa palkintokaapin sisältöön.

Mari Pietikäinen:

Usein asiakkaat – tietysti päihderiippuvaiset ihmiset – niin he saattavat olla myös hyvin vähävaraisia, niin sitten tämmöiset ihan perus arkiasiat, mitä niin kuin tarvitsee, niin on kiva, että voi ostaa sitten semmoisia.

Toimittaja Roosa Tynjälä:

Arpajaisissa on kolme eri palkintokategoriaa. Matalimman hintaluokan kategoriassa on muutaman euron arvoisia palkintoja, kuten suklaapatukoita ja energiajuomia.

Keskimmäisen kategorian palkintoja ovat esimerkiksi lahjakortit. Arpajaisten kalleimmat palkinnot ovat älypuhelin ja S-ryhmän 90 euron lahjakortti.

Arpalipukkeiden kahinaa

Mari Pietikäinen:

Kyllä sen aina huomaa sitten asiakkaiden kohdalla perjantaisin, kun se itse arvonta alkaa, että vähän rupeaa jo täriseyttämään käsiä, ja sitten siellä on aina tsemppi semmoinen, että jokainen toivoo itselleen jotakin tiettyä: että vitsi jos mä tänään saisin sen shampoon, niin mä olisin niin onnellinen.

Toimittaja Roosa Tynjälä:

Pietikäisen mukaan palkkiohoito on vaikuttanut positiivisesti hoitoon sitoutumiseen.

Mari Pietikäinen:

Kun me aloitimme tammikuussa, niin meillä ei ole yhtenäkkään päivänä ollut kukaan asiakas myöhässä. Että kyllä se silleen on motivoinut ihan selvästi.

Toimittaja Roosa Tynjälä:

Pietikäinen sanoo, että palkkiohoito päädyttiin ottamaan käyttöön muuntohuume Alfa-PVP:n käytön lisääntymisen seurauksena. Huumeen vaikutuksen alaisten ihmisten häiriökäyttäytyminen on ollut viime vuosina paljon esillä mediassa.

Mari Pietikäinen:

He voivat olla muitakin päihteidenkäyttäjiä, mutta se oli niin kuin se yksi polku, mikä tavallaan niin kuin nousi silleen, että nyt olisi ehkä oikea hetki ottaa tämä käyttöön, että tavallaan Suomi on valmis nyt tähän.

Toimittaja Roosa Tynjälä:

Palkkiohoito ei ole uusi menetelmä, vaan sitä on alettu kehittämään jo 1960-luvulla Yhdysvalloissa.

Sosiaalityön dosentti ja A-klinikkasäätiön tiimipäällikkö **Jouni Tourunen** kertoo, että palkkiohoidosta on saatu maailmalla pääsääntöisesti hyviä tuloksia. Hän arvelee, että yhteiskunnassa vallitsevat asenteet ovat hidastaneet hoitomuodon käyttöönottoa Suomessa.

Jouni Tourunen:

Ehkä se semmoiseen suomalaiseen ehkä perinteiseen huume politiikkaankin liittyy tällainen rangaistavuus ja jotenkin laittomuus huumeidenkäyttöön, niin se ehkä on vaikeaa ehkä ollut ajatella tällaista, että ihmisiä palkittaisiin siitä, että he pyrkivät olemaan käyttämättä huumeita, jota heidän pitäisi niin kuin tavallaan joka tapauksessa tehdä.

Toimittaja Roosa Tynjälä:

Rinnekodit Raitin palveluyksikön johtaja Mari Pietikäinen uskoo, että palkkiohoidolla voi olla tasa-arvon kannalta myönteisiä vaikutuksia.

Mari Pietikäinen:

Minä en näe, että tämä on nyt välttämättä mikään ainoa oikea ratkaisu siihen, mutta yksi keino sille, että me pääsemme siihen pisteeseen, että ihmiset kokevat kuuluvansa tähän yhteiskuntaan, että he olisivat tasavertaisina tässä yhteiskunnassa muiden ihmisten kanssa.